

1 Thessalonians

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following thirty-nine representative MSS—18, 35, 149, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 959, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1250, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1768, 1855, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2080, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. 18, 824, 928, 1855, 1864 and 2723 have no variants.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α¹

[Opening considerations]

[Greeting]

1.1 Παυλος και Σιλουανος και Τιμοθεος τη εκκλησια Θεσσαλονικεων² εν Θεω Πατρι και Κυριω Ιησου Χριστω: Χαρις υμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ημων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[The Thessalonians are praised]

2 Ευχαριστουμεν τω Θεω παντοτε περι παντων υμων, μνειαν υμων ποιουμενοι επι των προσευχων ημων, 3 αδιαλειπτως μνημονευοντες υμων του εργου της πιστεως και του κοπου της αγαπης και της υπομονης της ελπιδος, του Κυριου ημων Ιησου Χριστου, εμπροσθεν του Θεου και Πατρος ημων, 4 ειδοτες, αδελφοι ηγαπημενοι υπο³ Θεου, την εκλογην υμων.

[They became examples]

5 'Οτι το ευαγγελιον ημων ουκ εγενηθη εις υμας εν λογω μονον, αλλα και εν δυναμει και εν Πνευματι 'Αγιο και εν πληροφορια πολλη (καθως οιδατε οιοι εγενηθημεν εν υμιν δι' υμας). 6 Και υμεις μιμηται ημων εγενηθητε και του Κυριου, δεξαμενοι τον λογον εν θλιψει πολλη μετα χαρας Πνευματος 'Αγιου, 7 ωστε γενεσθαι υμας τυπους πασιν τοις πιστευουσιν εν τη Μακεδονια και⁴ Αχαια. 8 Αφ' υμων γαρ εξηχηται ο λογος του Κυριου, ου μονον εν τη Μακεδονια και εν τη⁵ Αχαια αλλα και εν παντι τοπω—η πιστις υμων η προς τον Θεον εξεληλυθεν, ωστε μη χριαν ημας εχειν⁶ λαλειν τι.

[Their hope]

9 Αυτοι γαρ περι υμων⁷ απαγγελουσιν⁸ οποιαν εισοδον εσχομεν προς υμας, και πως επεστρεψατε⁹ προς τον Θεον απο των ειδωλων δουλευειν Θεω ζωντι και αληθινω, 10 και αναμενειν τον Υιον αυτου εκ των ουρανων (δν ηγειρειν εκ των νεκρων)—Ιησουν, τον ρυομενον ημας απο της οργης της ερχομενης.

[Paul's ministry in Thessalonica]

2.1 Αυτοι γαρ οιδατε, αδελφοι, την εισοδον ημων την προς υμας οτι ου κενη γεγονεν. 2 Αλλα, προπαθοντες και υβρισθεντες, καθως οιδατε, εν Φιλιπποις, επαρρησιασαμεθα εν¹⁰ τω Θεω ημων λαλησαι προς υμας το ευαγγελιον του Θεου, εν πολλω αγωνι. 3 'Η γαρ παρακλησις ημων¹¹ ουκ εκ πλανης ουδε εξ ακαθαρσιας, ουτε εν δολω, 4 αλλα καθως δεδοκιμασαμεθα υπο του Θεου πιστευθηαι το ευαγγελιον ουτως λαλουμεν, ουχ ως ανθρωποις αρεσκοντες¹² αλλα τω Θεω τω δοκιμαζοντι τας καρδιας ημων. 5 Ουτε γαρ ποτε εν λογω κολακειας εγενηθημεν καθως οιδατε, ουτε εν προφασει πλεονεξιας¹³ (Θεος μαρτυς), 6 ουτε ζητουντες εξ ανθρωπων

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² θεσσαλονικεων || θεσσαλονικαιων 1075

³ υπο || 1 του [20%] 1248

⁴ και || 1 τη [30%] 1761

⁵ εν τη || --- 1725,1768

⁶ ημας εχειν || ~ 21 [15%] 1761

⁷ υμων || ημων [60%] 1250

⁸ απαγγελουσιν || απαγγελουσιν [15%] 149,201,1250,1876

⁹ επεστρεψατε || επιστρεψατε 204^c

¹⁰ εν || --- 1503

¹¹ ημων || υμων 1768

¹² αρεσκοντες || αρεσοντες 2080

¹³ πλεονεξιας || 1 ο 1892

1 Thessalonians

δοξαν (ουτε αφ' υμων ουτε απο αλλων)—δυναμεινοι εν βαρει ειναι ως Χριστου αποστολοι, 7 αλλ' εγενηθημεν ηπιοι¹ εν μεσω υμων, ως αν τροφος θαληη τα εαυτης τεκνα.

[Paul's devotion to them]

8 Ουτως ιμειρομεινοι² υμων, ευδοκουμεν μεταδουναι υμιν ου μονον το ευαγγελιον του Θεου αλλα και τας εαυτων ψυχας, διοτι³ αγαπητοι ημιν⁴ γεγενησθε. 9 Μνημονευετε γαρ, αδελφοι, τον κοπον ημων και τον μοχθον,⁵ νυκτος γαρ και ημερας εργαζομεινοι, προς το μη επιβαρησαι τινα υμων, εκηρυξαμεν εις υμας⁶ το ευαγγελιον του Θεου.

10 Ύμεις μαρτυρες, και ο Θεος, ως οσιως και δικαιως και αμεμπτως υμιν τοις πιστευουσιν εγενηθημεν· 11 καθαπερ οιδατε ως ενα εκαστον υμων ως πατηρ τεκνα εαυτου, παρακαλουντες υμας και παραμυθουμεινοι, 12 και μαρτυρομεινοι⁷ εις το περιπατησαι υμας αξιως του Θεου του καλουντος υμας⁸ εις την εαυτου⁹ βασιλειαν και δοξαν.

[Their conversion]

13 Δια τουτο και ημεις ευχαριστουμεν τω Θεω αδιαλειπτως οτι παραλαβοντες λογον ακοης παρ' ημων¹⁰ του Θεου, εδεξασθε ου λογον ανθρωπων αλλα, καθως εστιν αληθως, λογον Θεου, ος και ενεργειται εν υμιν τοις πιστευουσιν. 14 Ύμεις γαρ μιμηται εγενηθητε,¹¹ αδελφοι, των εκκλησιων του Θεου των ουσων εν τη Ιουδαια εν Χριστω Ιησου, οτι τα αυτα επαθετε και υμεις υπο των ιδιων συμφυλετων¹² καθως και αυτοι υπο των Ιουδαιων 15 (των και τον Κυριον αποκτειναντων Ιησουν και τους ιδιους προφητας, και ημας εκδιωξαντων, και Θεω¹³ μη αρεσκοντων και πασιν ανθρωποις εναντιων, 16 κωλυοντων ημας¹⁴ τοις εθνεσιν λαλησαι ινα σωθωσιν—εις το αναπληρωσαι αυτων τας αμαρτιας παντοτε. Εφθασεν δε επ' αυτους η οργη εις τελος).

[Paul's concern for the Thessalonians]

[A sense of bereavement]

2.17 Ύμεις δε, αδελφοι, απορφανισθεντες αφ' υμων προς καιρον ωρας (προσωπω, ου καρδια) περισσοτερωσ εσπουδασαμεν το προσωπον υμων ιδειν, εν πολλη επιθυμια. 18 (Διο ηθελησαμεν ελθειν προς υμας—εγω μεν, Παυλος, και απαξ και δις—και ενεκοψεν ημας ο Σατανας.) 19 Τίς γαρ ημων ελπις η χαρα η στεφανος καυχησεως? Η ουχι και υμεις,¹⁵ εμπροσθεν του Κυριου ημων Ιησου¹⁶ εν τη αυτου¹⁷ παρουσια? 20 Ύμεις γαρ εστε η δοξα ημων και η¹⁸ χαρα.

[Concern leads to action]

3.1 Διο μηκετι στεγοντες, ευδοκησαμεν καταλειφθηναι εν Αθηναις μονοι 2 και επεμψαμεν Τιμοθεον, τον αδελφον ημων και διακονον του Θεου, και συνεργον ημων εν τω ευαγγελιω του Χριστου, εις το στηριξαι υμας και παρακαλεσαι υμας περι της πιστεως υμων, 3 το¹⁹ μηδενα σαινεσθαι εν ταις θλιψεσιν ταυταις· αυτοι γαρ οιδατε οτι εις τουτο κειμεθα.

¹ ηπιοι || ηπιοι 394,444,604,824,928,959,1249,1548,1761,1768,1855,1865,1892,2587

² ιμειρομεινοι 35^c,2554^c || ομειρομεινοι [30%] 35,386,1100,1732,1761,1768,2466,2554

³ διοτι || διο 1892

⁴ ημιν 1865^c || υμιν 1865

⁵ τον κοπον . . . τον μοχθον || των κοπων . . . των μοχθων [10%] 1075

⁶ υμας || --- 959

⁷ και μαρτυρομεινοι || 1 μαρτυρομεινοι [30%] 959,1876 || --- 1892

⁸ υμας || ηυμας 1637^c

⁹ εαυτου || αυτου 1503

¹⁰ ακοης παρ ημων || ~ 231 386

¹¹ εγενηθητε || εγενηθηται 149,201

¹² συμφυλετων || συμφλετων 149 || συμφυλων 1248 || συμμφυλετων 1892 || συμφιλετων 959

¹³ θεω || θεου 1248

¹⁴ ημας || υμας 1892

¹⁵ υμεις || ημεις 1892

¹⁶ ιησου || 1 χριστου [50%] 1248,1249^c

¹⁷ αυτου || --- 1250

¹⁸ η || --- [10%] 1548

¹⁹ το || τω [10%] 604

1 Thessalonians

4 Και γαρ ὅτε πρὸς¹ ὑμᾶς ἤμεν προελεγόμεν ὑμῖν ὅτι μελλομέν θλιβεσθαι· καθὼς και ἐγενετο, και οἰδατε. 5 Δια τουτο καγω, μηκετι² στεγων, ἐπεμψα εἰς το γινωαι την πιστιν ὑμων, μη πως ἐπειρασεν ὑμας ὁ πειραζων και εἰς κενον γενηται ὁ κοπος ἡμων.

6 Ἀρτι δε³ ἐλθοντος Τιμοθεου πρὸς ἡμας ἀφ' ὑμων και ευαγγελισαμενου ἡμιν την πιστιν και την αγαπην ὑμων, και ὅτι εχετε μνειαν ἡμων αγαθην παντοτε, ἐπιποθουντες⁴ ἡμας ἰδειν, καθαπερ και ἡμεις ὑμας 7—δια τουτο παρεκληθημεν, ἀδελφοι, ἐφ' ὑμῖν ἐπι παση τη θλιψει και αναγκῃ ἡμων δια της ὑμων πιστεως· 8 ὅτι νυν ζωμεν, εαν ὑμεις στηκητε⁵ ἐν Κυριω.

[Paul's desire to go to them]

9 Τίνα⁶ γαρ ευχαριστιαν δυναμεθα τω Θεω ανταποδουναι περι ὑμων, ἐπι παση τη χαρα ἣ χαιρομεν δι' ὑμας ἐμπροσθεν του Θεου ἡμων· 10 νυκτος και ἡμερας ὑπερεκπερισσου δεομενοι, εἰς το ἰδειν ὑμων το προσωπον και καταρτισαι τα ὑστερηματα της πιστεως ὑμων?

11 Αυτος δε ὁ Θεος και Πατηρ ἡμων και ὁ Κυριος ἡμων Ἰησους Χριστος κατευθυναι την ὁδον ἡμων πρὸς ὑμας. 12 Ὑμας δε ὁ Κυριος πλεονασαι⁷ και περισσευσαι τη αγαπη εἰς ἀλληλους και εἰς παντας, καθαπερ και ἡμεις εἰς ὑμας, 13 εἰς το στηριξαι ὑμων τας καρδιας ἀμεμπτους ἐν ἀγιωσυνῃ ἐμπροσθεν του Θεου και Πατρος ἡμων ἐν τη παρουσια του Κυριου ἡμων Ἰησου Χριστου μετα παντων των ἀγιων αυτου.

[Holiness pleases God]

4.1 Το λοιπον ουν, ἀδελφοι, ἐρωτωμεν ὑμας και παρακαλουμεν ἐν Κυριω Ἰησου: καθὼς παρελαβετε παρ' ἡμων το πως δει ὑμας περιπατειν και ἀρεσκειν Θεω, ἵνα περισσευητε μαλλον 2—οἰδατε γαρ τινας παραγγελιας ἐδωκαμεν ὑμῖν δια του Κυριου Ἰησου.⁸

[Sanctified sex]

3 Τουτο γαρ ἐστιν θελημα του Θεου, ὁ ἀγιασμος ὑμων: ἀπεχεσθαι ὑμας ἀπο της πορνειας· 4 εἰδεναι ἕκαστον ὑμων το ἑαυτου σκευος κτασθαι ἐν ἀγιασμω και τιμῃ, 5 μη ἐν παθει ἐπιθυμιας⁹ (καθαπερ και τα ἐθνη τα μη εἰδοτα του¹⁰ Θεου)· 6 το μη ὑπερβαινειν και πλεονεκτειν ἐν τω πραγματι του ἀδελφου αυτου, διοτι ἐκδικος ὁ Κυριος περι παντων τουτων, καθὼς και προειπομεν ὑμῖν και διεμαρτυραμεθα. 7 Ου γαρ ἐκαλεσεν ἡμας ὁ Θεος ἐπι ἀκαθαρσια, ἀλλ' ἐν ἀγιασμω. 8 Τοιγαρουν, ὁ ἀθετων ουκ ἀνθρωπον ἀθετει ἀλλα¹¹ τον Θεον, τον και δοντα το Πνευμα αυτου¹² το Ἅγιον¹³ εἰς ὑμας.

[An impressive life style]

9 Περι δε της φιλαδελφιας ου χρειαν εχετε γραφειν ὑμῖν, αυτοι γαρ¹⁴ θεοδιδασκτοι ἐστε εἰς το αγαπαν ἀλληλους, 10 και γαρ¹⁵ ποιειτε¹⁶ αυτο εἰς παντας τους ἀδελφους τους ἐν ὅλη τη Μακεδονια. Παρακαλουμεν δε ὑμας, ἀδελφοι, περισσευειν μαλλον, 11 και φιλοτιμεισθαι ἡσυχάζειν και πρᾶσσειν τα ἴδια, και εργαζεσθαι ταις ἰδιαις¹⁷ χερσιν ὑμων

¹ εἰς τουτο κειμεθα και γαρ οτε πρὸς || --- 1248

² μηκετι || μη 1761

³ δε || 1 ως 1892

⁴ ἐπιποθουντες || ἐπιθυμουντες 986

⁵ στηκητε || στηκετε [60%] 959,1249,1250,1876

⁶ τινα || τι 959

⁷ ο κυριος πλεονασαι || ~ 312 2466

⁸ ἰησου || 1 χριστου 2080

⁹ ἐπιθυμιας || ἀτιμιας [5%] 149,201

¹⁰ τον || --- 959

¹¹ ἀλλα || ἀλα 149

¹² το πνευμα αυτου || ~ 321 386,959

¹³ αυτου το αγιον || ~ 231 2080

¹⁴ γαρ || 1 υμεις [70%] 2080

¹⁵ γαρ || --- 1892

¹⁶ ποιειτε || ποιειται 1548

¹⁷ ἰδιαις || --- [7%] 1897—corrected

1 Thessalonians

(καθως ὑμιν παρηγγειλαμεν),¹ 12 ἵνα περιπατητε² ευσχημονως προς τους εξω, και μηδενος χρειαν εχητε.³

[Christ's second coming]

[The Rapture]

4.13 Ου θελομεν δε ὑμας⁴ αγνοειν, αδελφοι,⁵ περι των κεκοιμημενων, ἵνα μη λυπησθε⁶ καθως και οἱ λοιποι, οἱ μη εχοντες ελπιδα. 14 Εἰ γαρ πιστευομεν ὅτι Ἰησους απεθανεν και ανεστη, οὕτως και ὁ Θεος τους κοιμηθεντας δια του Ἰησου αξει συν αυτω. 15 Τουτο γαρ ὑμιν λεγομεν εν λογω Κυριου, ὅτι ἡμεῖς⁷ οἱ ζωντες, οἱ περιλειπομενοι εις την παρουσιαν του Κυριου, ου μη φθασωμεν τους κοιμηθεντας· 16 ὅτι αυτος ὁ Κυριος—εν κελευσματι, εν φωνη αρχαγγελου και εν σαλπιγγι Θεου—καταβησεται απ' ουρανου, και οἱ νεκροι εν Χριστω⁸ αναστησονται πρωτον· 17 επειτα ἡμεῖς οἱ ζωντες, οἱ περιλειπομενοι, ἅμα συν αυτοις⁹ ἄρπαγησομεθα εν νεφελαις εις απαντησιν του Κυριου εις αερα. Και οὕτως παντοτε συν Κυριω εσομεθα. 18 Ὡστε παρακαλειτε αλληλους εν τοις λογοις τουτοις.

[The Day of the Lord]

5.1 Περι δε των χρονων και των¹⁰ καιρων, αδελφοι, ου χρειαν εχετε ὑμιν γραφεσθαι· 2 αυτοι γαρ ακριβως οιδατε ὅτι ἡ ἡμερα Κυριου ὡς κλεπτης εν νυκτι οὕτως ερχεται. 3 Ὅταν γαρ¹¹ λεγωσιν, "Εἰρηνη και ασφαλεια!" τότε αιφνιδιος αυτοις εφισταται¹² ὀλεθρος, ὡσπερ ἡ ὤδινη εν¹³ γαστρι εχουση, και ου μη εκφυγωσιν.

[Live as sons of light]

4 Ὑμεῖς δε, αδελφοι, ουκ εστε εν σκοτει ἵνα ἡ ἡμερα ὑμας ὡς κλεπτης καταλαβη. 5 Παντες ὑμεῖς υἱοι φωτος εστε και υἱοι ἡμερας· ουκ εσμεν νυκτος, ουδε σκοτους. 6 Αρα ουν, μη καθευδωμεν, ὡς και οἱ λοιποι, αλλα γρηγορωμεν και νηφωμεν· 7 οἱ γαρ καθευδοντες νυκτος καθευδουσιν, και οἱ μεθυσκομενοι νυκτος μεθουσιν· 8 ἡμεῖς¹⁴ δε ἡμερας οντες¹⁵ νηφωμεν, ενδυσαμενοι θωρακα πιστεως και αγαπης, και περικεφαλαιαν ελπιδα σωτηριας. 9 Ὅτι ουκ εθετο ἡμας ὁ Θεος εις οργην αλλ' εις περιποιησιν σωτηριας δια του Κυριου ἡμων Ἰησου Χριστου, 10 του αποθανοντος ὑπερ ἡμων ἵνα εἴτε γρηγοροουμεν¹⁶ εἴτε καθευδομεν ἅμα συν αυτω ζησωμεν.¹⁷ 11 Διο παρακαλειτε αλληλους και οικοδομετε εἰς τον ἕνα, καθως και¹⁸ ποιειτε.

[Concluding instructions]

[Esteem spiritual leaders]

5.12 Ερωτωμεν δε ὑμας, αδελφοι, ειδεναι τους κοπιωντας εν ὑμιν και προισταμενους ὑμων εν Κυριω και νουθετουντας ὑμας, 13 και ἡγεισθαι¹⁹ αυτοις ὑπερεκπερισσου εν αγαπη δια το εργον αυτων. Ειρηνευετε εν ἑαυτοις.

[A variety of instructions]

¹ ὑμιν παρηγγειλαμεν || ~ 21 2587

² περιπατητε || περιπατειτε [10%] 2466

³ εχητε || εχετε 1250,2466

⁴ ὑμας || --- 1892

⁵ αγνοειν αδελφοι || ~ 21 1732

⁶ λυπησθε || λυπεισθε 1892

⁷ ημεῖς || οἱμεις 394

⁸ εν χριστω || --- 1250,1876

⁹ αυτοις || αυτω 444

¹⁰ των || --- 1100

¹¹ γαρ || --- [2%] 328,1637

¹² εφισταται || εφιστατε 959

¹³ τη εν || ~ 21 1248,1897

¹⁴ ημεῖς || υμεις 2080

¹⁵ οντες || 1 υιοι [12%] 1250,1876,2080

¹⁶ γρηγοροουμεν || γρηγορωμεν [45%] 1548

¹⁷ ζησωμεν || ζησομεν [3%] 204,1075

¹⁸ και || --- 757

¹⁹ ἡγεισθαι || ἡγεισθαι 1548 || ηγεισθε [35%] 1248

1 Thessalonians

14 Παρακαλούμεν δε ὑμας, ἀδελφοί: νουθετεῖτε τοὺς ἀτακτοὺς, παραμυθισθε τοὺς ὀλιγοψυχούς, ἀντεχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. 15 Ὅρατε μὴ τις κακὸν ἀντι κακοῦ τινὶ ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. 16 Πάντοτε χαιρετε! 17 Ἀδιαλείπτως προσευχεσθε! 18 Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμας.¹ 19 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβεννυτε!² 20 Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε, 21 πάντα δὲ³ δοκιμαζετέ.⁴ τὸ καλόν⁵ κατεχετε. 22 Ἀπο παντοῦ εἶδους πονηροῦ ἀπεχεσθε!

[Complete sanctification]

23 Αὐτοὺς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιασάτω ὑμας⁶ ὅλοτελεῖς, καὶ ὀλοκληρὸν ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμεμπτῶς⁷ ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ⁸ τηρηθῆναι. 24 Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμας,⁹ ὃς καὶ ποιήσει.¹⁰

[Farewell]

25 Ἀδελφοί, προσευχεσθε περὶ ἡμῶν. 26 Ἀσπασασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιληματι ἁγίῳ. 27 Ὅρκιζώ¹¹ ὑμας τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πασὶν τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. 28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.¹²

¹ ὑμας || ἡμας 328

² σβεννυτε || σβεννυτε 149,201,1725

³ δε 35^ο || --- 35,1768

⁴ δοκιμαζετε || δοκιμαζοντες [40%] 604,1761,1768,2080

⁵ καλον || 1 1 1072 (repeats)

⁶ ὑμας || ἡμας 1248

⁷ ἀμεμπτῶς || ἀμπεπτῶς 149

⁸ χριστου || --- 1732

⁹ ὑμας || ἡμας 959

¹⁰ ποιήσει || 1 τὴν ἐλπίδα ὑμῶν βεβαίαν [15%] 2080

¹¹ ὀρκιζῶ || ὀρκιζῶ [10%] 149,201,757

¹² The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from <http://www.bibleworks.com>.